

Pregled dešavanja na svetskom finansijskom tržištu u periodu od 22. februara do 5. marta 2010.

Pregled i predviđanje nivoa referentnih kamatnih stopa pojedinih centralnih banaka

Valuta	Referentna kamatna stopa	Na dan	Poslednja promena	Datum poslednje promene	Naredni sastanak	Predviđanje
		05.03.2010.				
EUR	"Refinance Rate"	1,00%	–25 b.p.	07.05.'09.	08.04.'10.	–
CHF	"LIBOR Target Rate"	0,25%	–25 b.p.	12.03.'09.	11.03.'10.	–
CAD	"Target Overnight Rate"	0,25%	–25 b.p.	21.04.'09.	20.04.'10.	–
JPY	"Target Rate"	0,10%	–20 b.p.	19.12.'08.	17.03.'10.	–
GBP	"Bank Rate"	0,50%	–50 b.p.	5.03.'09.	04.08.'10.	–
USD	"FED Funds Target Rate"	0%–0,25%	–75 b.p.	16.12.'08.	16.03.'10.	–

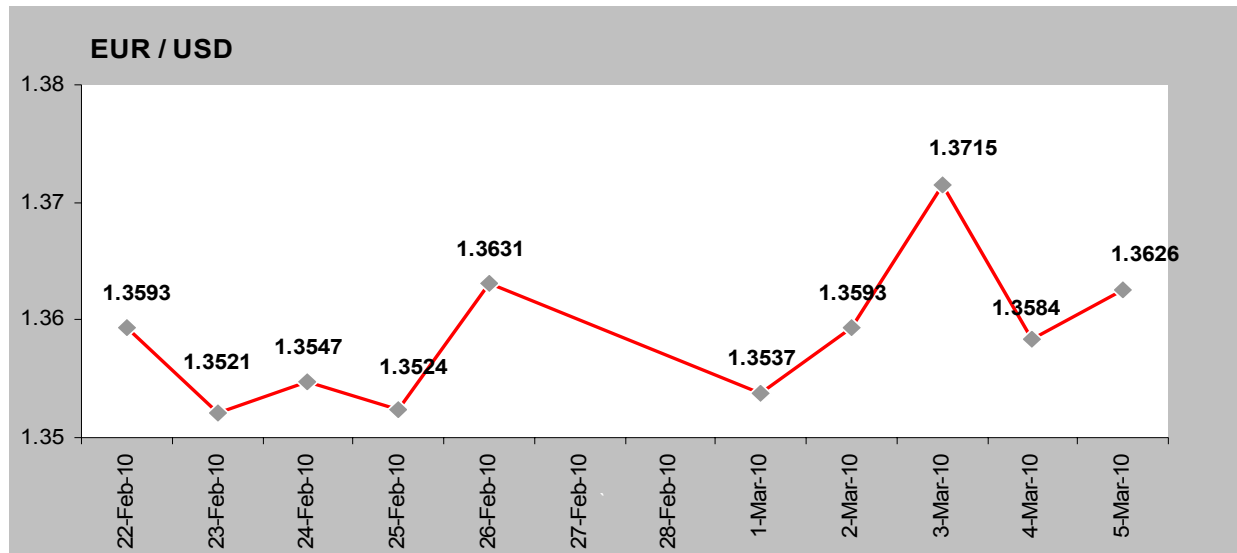
- Američka hipotekarna banka "Fannie Mae" najavljuje da će od države zatražiti 15,3 milijarde dolara dodatne pomoći. Ta hipotekarna banka je objavila da, nakon što je i u četvrtom tromesečju 2009. godine zabeležila gubitak od 16,3 milijardi dolara, njen ukupan gubitak za 2009. godinu iznosi 74,4 milijarde dolara (u 2008. 59,8 milijardi). Američka vlada je još u septembru 2008. preuzela kontrolu nad "Fannie Mae" i drugom velikom hipotekarnom bankom "Freddie Mac", da bi ih spasila od bankrota, i tada im je garantovala neograničenu pomoć kako bi podstakla tržište nekretnina i američku privredu u celini. Objavljeni podaci američkog ministarstva trgovine u januaru pokazuju da je lična potrošnja u SAD porasla za 0,5%, što je nešto više nego što se predviđalo, ali su zato u istom periodu primanja američkih radnika ostvarila tek neznatan rast od 0,1%, što je znatno manje od prognoziranih 0,4%. Analitičari smatraju da bi spori rast plata mogao uticati na smanjenje potrošnje u nastupajućem periodu i tako dodatno usporiti očekivani oporavak američke privrede.

- Prema podacima Evrostat, stopa nezaposlenosti u evrozoni zabeležila je u januaru nivo od 9,9%, što je ispod prognoziranih 10,1%. U evrozoni je u januaru bez posla bilo oko 15,7 miliona ljudi, ili preko dva miliona ljudi više nego u januaru 2009. godine. Najnižu stopu nezaposlenosti u januaru su imale Holandija, sa 4,2%, i Austrija, sa 5,3%, dok najveću nezaposlenost, od čak 18,8%, i dalje ima Španija. Inflacija u zemljama evrozone je, kako objavljuje Evrostat, u februaru iznosila 0,9% na godišnjem nivou. Poređenja radi, u januaru je rast cena na godišnjem nivou iznosio jedan procenat. Pad inflacije je bio neočekivan, pošto su analitičari prognozirali da će se stopa zadržati na nivou od jedan odsto, i dodatno je učvrstio uverenje ekonomskih analitičara da Evropska centralna banka neće u skorije vreme povećavati osnovnu kamatnu stopu s postojećeg rekordno niskog nivoa – od 1%. Vlada Grčke je usvojila paket mera štednje u vrednosti od 4,8 milijardi evra (ili oko dva odsto BDP-a) kako bi pokušala da smanji budžetski deficit s prošlogodišnjih 12,7% na planiranih 8,7% do kraja ove godine. Mere predviđaju povećanje stope PDV-a sa 19 na 21 odsto, zamrzavanje plata i umanjeње

uskršnjih i božićnih bonusa zaposlenima u javnom sektoru, kao i povećanje starosne granice za penzionisanje. Grčki državni dug je dostigao 300 milijardi evra.

- Britanska centralna banka (Bank of England) objavila je da zadržava referentnu kamatnu stopu na nivou od 0,5 odsto, potvrdivši tako očekivanja analitičara. Kao glavni razlog za to se navode slab oporavak privrede i spor izlazak iz recesije. U saopštenju se takođe navodi da Banka neće preduzimati dodatne mere da bi povećala količinu novca u opticaju. To je dvanaesti mesec zaredom kako se kamatna stopa nalazi na rekordno niskom nivou.

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

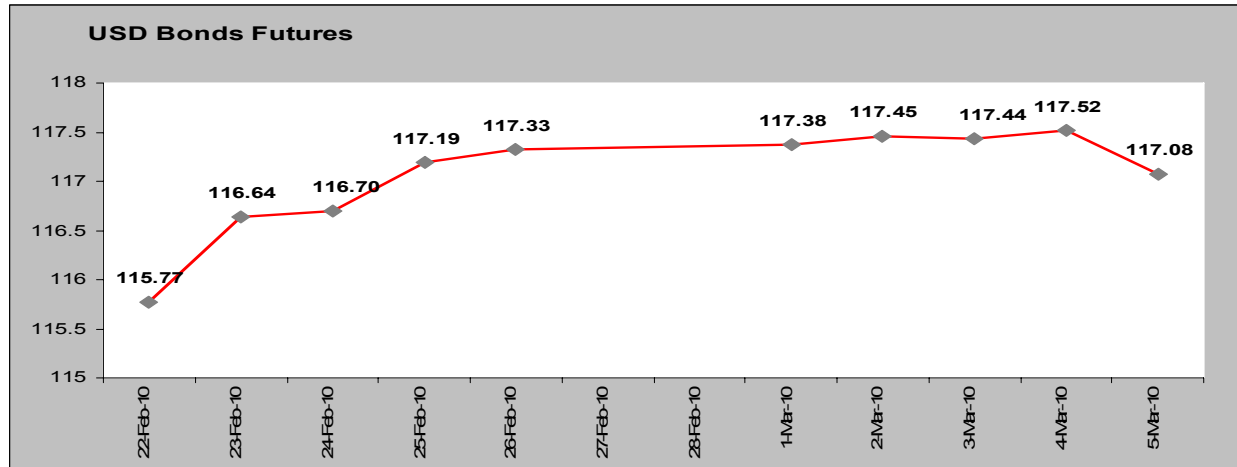
- Kurs EUR/USD je u ponedjeljak neznatno pao, uglavnom usled pada cena akcija u SAD. Neočekivani pad poslovne klime u Nemačkoj uticao je na pad kursa u utorak. Euro se u sredu blago oporavio, nakon što je predsedavajući Federalnim rezervama izjavio da je privreda SAD u početnoj fazi oporavka koja i dalje zahteva niske stope, kao i da očekuje da će tržište rada predstavljati znatan problem američkoj ekonomiji u narednom periodu. Međutim, već sledećeg dana kurs EUR/USD je dostigao desetomesečni minimum, nakon što su rejting agencije „S&P“ i „Moody's“ objavile da bi već u toku marta mogle ponovo da snize kreditni rejting Grčkoj. Situacija na tržištima se stabilizovala u toku petka, što je, uz rast cena akcija, dovelo do rasta kursa, koji je nedelju završio na nivou od 1,3631 dolar za evro.

- Euro je ponovo oslabio u ponedjeljak, posle izjave zvaničnika Nemačke da ne razmatraju mogućnost finansijske pomoći Grčkoj u skorijem vremenskom periodu. Na pad vrednosti evra uticala je i izjava bivšeg glavnog ekonomiste ECB-a, koji je rekao da će Grčka verovatno tražiti pomoć od MMF-a. Očekivanje tržišnih učesnika da Grčka objavi dodatne mere kojima bi budžetski deficit smanjila za 48 milijardi evra uticala su na rast kursa pre, kao i posle donošenja odluke. Međutim, nakon što je nemačka kancelarka izjavila da tema sastanka s grčkim premijerom nije pružanje pomoći toj zemlji, već održavanje dobrih odnosa te dve zemlje, kurs se vratio na nivo sličan onom

od utorka. Kurs se neznatno oporavio u petak, u iščekivanju podataka sa američkog tržišta rada, da bi nakon njihovog objavljivanja ostao nepromenjen.

Tržište hartija od vrednosti

Američke državne obveznice

„US Treasury Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih američkih državnih obveznica.
Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

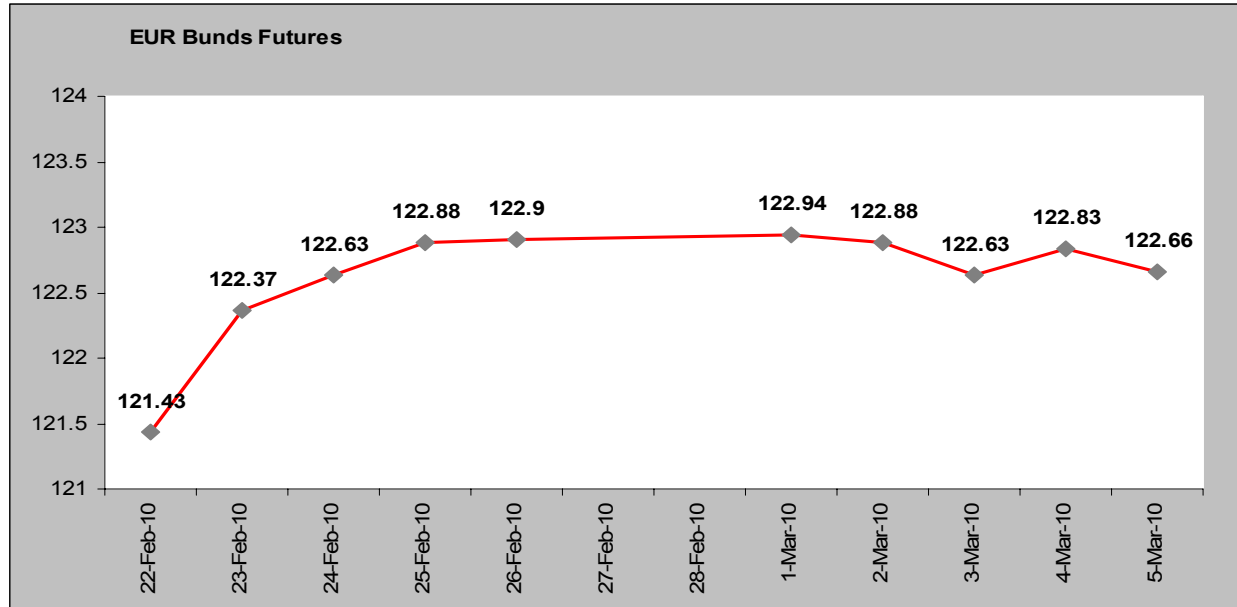
- Početkom izveštajnog perioda prinosi na desetogodišnje državne hartije Trezora SAD su se nalazili na šestonedeljnom maksimumu, dok se Trezor pripremao da emituje rekordnih 126 milijardi dolara obveznica tokom prve nedelje. Cene državnih obveznica su potom ostvarile rast po objavljivanju vesti o oštroj padu indeksa potrošačkog poverenja u februaru („Conference Board's U.S. consumer confidence index“). Spekulacije o fiskalnoj krizi Grčke i strah od njenog preliivanja na ostale zemlje su takođe uticali na beg investitora u sigurnost američkih državnih obveznica. Rast je nastavljen nakon saopštenja predsednika FED-a Bernanke da oporavak privrede još zahteva niske kamatne stope. Podatak o rastu nezaposlenosti U SAD takođe je uticao na rast cena državnih hartija, kao i najava agencije „Moody's“ da će smanjiti kreditni rejting Grčke. Početkom druge nedelje cene državnih hartija su blago pale, zbog rasta cena akcija i lične potrošnje. Desetogodišnje obveznice su registrovale najveći pad u proteklih nedelju dana, jer su tržišta akcija bila ohrabrena obećanjem grčke vlade da će smanjiti budžetski deficit. Nakon što su objavljeni podaci o sporijem povećanju nezaposlenosti u privatnom sektoru, nastavljen je dalji blagi pad cena, jer su oživljene nade u privredni oporavak, pa je i privlačnost obveznica kao klase aktive opala. Pad je nastavljen i nakon toga što je predsednik ECB Triše odbacio mogućnost da Grčka napusti evrozonu. Poslednjeg dana izveštajnog perioda trend pada cena je produžen pošto su objavljeni podaci o manjem padu zaposlenosti u februaru nego što se očekivalo.

U posmatranom periodu objavljeni su sledeći značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD:

		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Poverenje potrošača (Consumer confidence 23.02.2010.)	Feb.	55,0	46,0	55,9
Rast BDP-a SAD u poslednjem tromesečju 2010. (GDP QoQ – Annualized 26.02.2010)	4. trom.	5,7%	5,9%	5,7%
Promena broja zaposlenih u neagrarnom sektoru (Change in Non-Farm Payrolls 03.02.2010)	Feb.	–68 k	–36 k.	–20 k.

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

Evropske državne obveznice

„Bond Futures“ – indikacija kretanja cena desetogodišnjih nemačkih državnih obveznica.

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

- Prinosi na nemačke državne „benčmark“ obveznice padali su tokom izveštajnog perioda, pri čemu su najveći pad prinosa imale sedmogodišnje obveznice, za 12,7 bazičnih poena. Nastavak zabrinutosti investitora zbog situacije u kojoj se nalazi Grčka najviše je uticao na takvo kretanje prinosa. Najviši dnevni rast cena fjučersa na desetogodišnje nemačke državne obveznice zabeležen je u utorak, nakon što je u SAD objavljena najniža vrednost indeksa poverenja potrošača od aprila prošle godine. Neočekivani pad poslovne klime u Nemačkoj dodatno je uticao na rast cene. Cene nisu znatnije oscilirale u toku izveštajnog perioda, da bi lagano pale u sredu, 3. marta, zbog iščekivanja tržišnih učesnika da će Grčka objaviti dodatne mere za smanjenje budžetskog deficita. Iščekivanja su se ispostavila kao tačna, ali pad cene je bio kratkog daha jer je nemačka kancelarka izjavila da se ne sastaje s grčkim premijerom da bi razgovarali o finansijskoj pomoći. Iako, prema mišljenju nekih analitičara, i dalje nije sigurno da li će Grčka uspeti da obezbedi celokupno izmirenje svojih obaveza, dodatni naponi te zemlje svakako da su imali pozitivnu reakciju na tržištu, što je uticalo na pad razlike između nemačkih državnih obveznica i obveznica perifernih zemalja EMU.

Značajni ekonomski pokazatelji EU objavljeni u posmatranom periodu bili su:

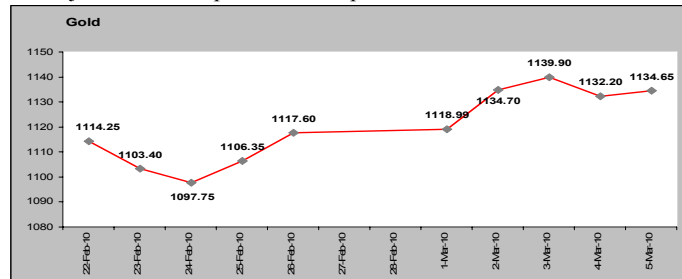
		Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj (GE: IFO – Business climate 22.02.2010)	Feb.	96,1	95,2	95,8
Prodaja na malo u Nemačkoj (GE: Retail Sales YoY 03.03.2010)	Jan.	–1,1%	–3,4%	–2,5%

Izvor podataka: informacijski sistem „Bloomberg“.

Zlato: 1.097,75 – 1.139,90 (US\$/OZ)

	Zaključene cene zlata (US\$/Oz) u periodu:			
	22 – 26.02.'10.		01 – 05.03.'10.	
ponedeljak	1114,25		1118,99	min.
utorak	1103,40		1134,70	
sreda	1097,75	min.	1139,90	max.
četvrtak	1106,35		1132,20	
petak	1117,60	max.	1134,65	

Kretanje cene zlata u posmatranom periodu

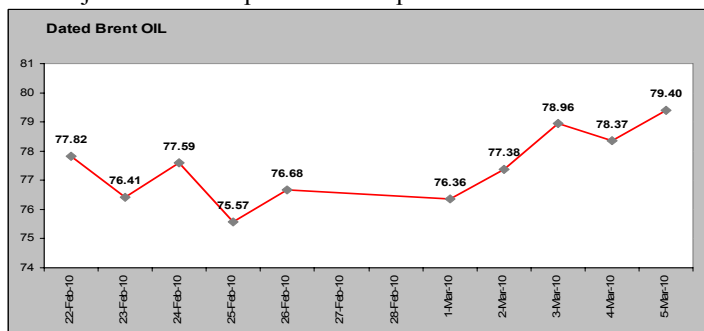
Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

- Početkom izveštajnog perioda cena zlata je bila na jednomesečnom maksimumu, budući da su investitori proteklih nedelja ulagali u zlato kao osiguranje od nestabilnosti na deviznom tržištu. Međutim, nakon toga je došlo do pada cene ovog plemenitog metala, kao posledica pada vrednosti evra prema dolaru i zbog toga što su tržišni učesnici tražili više jasnih nagoveštaja o budućem kretanju kamatnih stopa u SAD (evro je oslabio nakon pada indeksa poslovne klime nemačkog Ifo instituta). Pad cene zlata je nastavljen do četvrtka, 25. februara, uglavnom kao posledica kretanja na deviznom tržištu (dolar je oslabio, između ostalog, i zbog podataka o padu prodaje na tržištu nekretnina SAD). Krajem prve nedelje došlo je do rasta cene ovog plemenitog metala, ovaj put kao rezultat oporavka evra. Rast je nastavljen i tokom druge nedelje, da bi u sredu, 3. marta, cena zlata dostigla najveći nivo za više od šest nedelja (1.141,70 \$/Oz). Taj rast nije bio samo posledica kretanja na deviznom tržištu, već i finansijske nestabilnosti uopšte. Nakon toga, usledio je kratkotrajni pad cene ovog plemenitog metala, da bi se poslednjeg dana izveštajnog perioda cena oporavila, s obzirom na to da su investitori iskoristili oporavak evra kako bi nastavili s kupovinom zlata.

Nafta: 75,57 – 79,40 (US\$/Barrel–Brent Crude Oil)

	Zaključene cene nafte (US\$ /Barrel-Brent) u periodu:			
	22 – 26.02.'10.		01 – 05.03.'10.	
ponedeljak	77,82	max.	76,36	Min.
utorak	76,41		77,38	
sreda	77,59		78,96	
četvrtak	75,57	min.	78,37	
petak	76,68		79,40	max.

Kretanje cene nafte u posmatranom periodu

Izvor podataka: informacijski sistem "Bloomberg".

- Već pominjani pad poverenja potrošača, kao i pad poslovne klime u Nemačkoj, doveli su u pitanje oporavak privrede, što je znatno snizilo cenu nafte u utorak. Cena sirove nafte popravila se u sredu, da bi u četvrtak zabeležila nedeljni minimum, nakon što je objavljen najveći pad fabričkih porudžbina od avgusta. Blagi rast broja lica koji se

prvi put prijavljuju za socijalnu pomoć takođe je uticao na pad cene. Cena je prvu nedelju izveštajnog perioda završila na nešto višem nivou.

- Za razliku od prve nedelje izveštajnog perioda, cena nafte ostvarila je rast tokom druge nedelje. Na to su uglavnom uticale smirujuće vesti iz Grčke, objavljeni pad zaliha nafte u SAD, kao i pad broja zaposlenih u neagrarnom sektoru u SAD. Nafta je izveštajni period završila na nivou od 79,40 dolara za barel, što je ujedno bio i njen sedmonedeljni maksimum.